

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Viite: Lausuntopyyntö Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, UUDELY/7017/2022

Vantaan kaupungin lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Seepsula Oy:n louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Vantaan kaupunginhallitukselta lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto on pyydetty 14.9.2023 mennessä ja sille on myönnetty lisääaikaa 19.9.2023 saakka.

Vantaan kaupunki antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Hankkeen yleiskuvaus

YVA-ohjelmasta annetuissa lausunnoissa on huomautettu täyttöalueen kutsumisesta suojavalliksi. YVA-selostuksessa käytetään edelleen suojavalli-termiä, vaikka tosiasiallisesti kyse on täyttömäestä, sillä vastaavan suojausvaikutuksen voisi toteuttaa huomattavasti maltillisemmän kokoisella vallilla. Arvioiduissa vaihtoehdoissa täyttöalueen leveys itä-länsisuunnassa on yli 1 km ja pohjois-eteläsuunnassa yli 600 m (VE1, VE2) tai 400 m (VE3, VE4). Vallien kokoa perustellaan aurinkopaneelien sijoittamisella, mutta suunniteltua aurinkovoimalaa, sen mahdollista toteutustapaa ja potentiaalisia maisema- tai muita vaikutuksia kuin ilmastovaikutuksia ei kuvata selostuksessa.

Vaikutukset maankäyttöön

Yhdyskuntarakenteellisten ja maankäyttöisten vaikutusten kuvauksessa on tuotu esiin, että suunniteltu hanke on vain osin voimassa olevien yleiskaavojen mukainen. Pääosin hankealue on voimassa olevissa yleiskaavoissa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, josta osalla sallitaan suojavallien rakentaminen. Vain pieni osa alueesta on osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi. Erityisesti vaihtoehdoissa VE3 ja VE4 esitetty eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi vaatisi perusteellisempia maankäyttöisten ja yhdyskuntarakenteellisten vaikutusten arviointeja.

Korkeuserojen sekä muutoksen pysyvyyden vuoksi hanke tulisi vaikuttamaan lähialueiden maankäyttömahdollisuuksiin jatkossa. Esimerkiksi maakuntakaavassa sekä Vantaan ja Tuusulan yleiskaavoissa esitetty liikenteen yhteystarve ei voisi sijoittua hankealueelle. Samoin se rajaisi mahdollisuuksia säilyttää seudullinen metsäinen viheryhteys.

08.09.2023

Vaikutukset luontoon

Hankealue sijaitsee maakunnallisella laajalla ekologisella käytäväalueella, jolle Uusimaakaavassa 2050 on osoitettu viheryhteystarve-merkintä. Merkintä osoittaa yhteystarpeen Seutulasta Tuusulan Metsäkylään sekä yhteyden Keskuspuiston ja Seutulan välissä. Kyseinen käytäväalue on myös osa Helsingin seudun viherkehään kuuluvaa yhteyttä. (Uusimaakaava 2050, Selostuksen liiteaineisto 1: Viheryhteystarpeiden kuvaukset, uudenmaanliito.fi)

Vantaan yleiskaavassa 2020 osoitettu ekologinen runkoyhteys -merkintä on osoitettu Luoteis-Vantaan metsäiselle ekologiselle yhteysalueelle maakuntakaavan merkintää huomioiden ja johtaa hankealueen länsiosan metsiin (Anna Ojala, 2018, Vantaan ekologist yhteydet). Vantaan liito-oravaselvityksessä (Ramboll 2018) hankealueen läheisyydessä oleva metsäalue on osoitettu osaksi Vantaan liito-oravaverkostoa. Siellä on todettu muun muassa olevan liito-oravalle hyvin soveltuvaa aluetta ja säilytettävä tärkeä yhteys.

Hankkeen vaikutukset kasvillisuuteen, eläimistöön ja luonnon monimuotoisuuteen arvioitiin vähäiseksi kielteiseksi kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa, vaikka kaikki hankevaihtoehdot VE1-VE4 kaventaisivat merkittävästi tätä maakunnallisesti merkittävää käytäväaluetta ja heikentävät olemassa olevaa metsäistä yhteyttä. Yhdessäkään toteuttamisvaihtoehdossa ei ole huomioitu olemassa olevan metsän säilyttämistä, vaan koko alueen kasvillisuus ja elinympäristö poistetaan. Hankealueen pohjoispuolelle olisi jäämässä vain noin 40 metrin levyinen metsäalue, jonka säilymisestä ei ole varmuutta. Suositus ekologisen yhteyden leveydeksi taajamien ulkopuolella on 500–1000 metriä (esim. Väre, S. & Krisp, J. 2005: Ekologinen verkosto ja kaupunkien maankäytön suunnittelu. – Suomen ympäristö 780. Ympäristöministeriö, Edita, Helsinki).

Hankekuvauksen mukaan suojavalli voidaan maisemoida esimerkiksi niityiksi ja puustoisiksi alueiksi. Selostuksesta ei kuitenkaan käy ilmi metsitettävän alueen koko. Koska puiden kasvu vaatii aikansa, maisemoinnin toimivuuteen ja säilymiseen liittyy paljon epävarmuuksia metsälajiston kannalta, ja joka tapauksessa tilanne olisi merkittävästi heikompi kuin nyt.

Vaikka maakuntakaavan viheryhteystarve-merkintä on ohjeellinen eikä osoita tarkkaa leveyttä eikä paikkaa, suunnitelmääräyksen mukaan kuitenkin ”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava, että merkinnällä osoitettu yhteystarve säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa lajiston liikkumismahdollisuudet, virkistys ja ulkoilumahdollisuudet sekä ylläpitää maisema- ja luontoarvoja. Viheryhteyden tarkkaa sijaintia ratkaistaessa on selvitettävä, että yhteydellä on edellytykset toimia osana laajempaa ekologista ja virkistyksestä verkostoa.” Mikäli hanke toteutettaisiin kuvattujen vaihtoehtojen VE1-VE4 mukaisesti, tulisi ekologinen yhteys käytännössä katkeamaan, sillä sen leveys kapenisi merkittävästi.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutuksia, kuten Vantaan puolella avautuvaan valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ja Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan, on arvioitu hyvin, melko realistisesti maantason perspektiivistä. Arviointi tuo riittävän hyvin esiin erityisesti vaihtoehtojen VE2 ja VE4 merkittävyydeltään suuret

08.09.2023

kielteiset maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset, jotka muuttaisivat pysyvästi Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan viljelymaiseman taustamaisemaa teollisemmaksi ja ihmisperäisemmäksi.

Liikennevaikutukset

YVA:ssa on arvioitu liikenteellisten vaikutusten kasvu vallin rakentamiseen sekä louhintaan liittyvien maa-ainekuljetusten vuoksi. Senkkerin alueen ulkopuolisten kuljetusten määrä tulisi kasvamaan merkittävästi, vaihtoehdosta riippuen 631–849 ajon./vrk nykyisen raskaan liikenteen (n. 400 ajon./vrk) lisäksi. Ulkopuolisista teistä liikennemäärien arvioidaan kasvavan vaihtoehdosta riippuen 11-15 % Katriinantiellä, jota pitkin nykyiselläänkin kulkee valtaosa alueen liikenteestä Kehä III suuntaan. Vallin rakentamisaika olisi lyhimmillään 9 vuotta ja pisimmillään noin 24 vuotta. Toimintaa on arkisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18 välisenä aikana. Liikennemäärän kasvusta huolimatta arvioidaan Katriinantien välityskyvyn riittävän ja vaikutusten liikenteen sujuvuuteen sekä jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuteen olevan vähäisiä. Raskaan liikenteen lisäys on kuitenkin melko suuri, sillä se jopa kolminkertaistaisi Senkkerin alueen ulkopuolisten kuljetusten määrän.

Karttakuva liikenneyhteyksistä sekä niiden liikennemääristä olisi selkeyttänyt arviointiselostusta.

Selostuksen mukaan Mt 152 jatke (kehä IV) ehkäisisi liikenteellisiä haittoja Katriinantien varressa. YVA-selostuksessa ei ole kuvattu, kuinka Vantaan yleiskaavassa osoitettu vaihtoehtoinen yhteys olisi mahdollista toteuttaa arvioidun hankkeen toteutuessa. Vantaan yleiskaava 2020:ssa on osoitettu Liikenteen yhteystarve -merkintä hankealueen kohdalle osoittamaan maantien 152 linjaukselle vaihtoehtoista suurempaa reittiä, joka kulkisi osittain Tuusulan puolella. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan yhteystarve tulee huomioida hankealueen suunnittelussa.

Melu, tärinä ja ilmanlaatu

Hankkeen meluvaikutukset toiminta-alueella on mallinnettu ja kuvattu perusteellisesti eri vaihtoehdoissa, myös nyt arvioitavan hankkeen ulkopuoliset toiminnot huomioiden. Mallinnuksen mukaan ilman suojavallia ja +5 tasoisen suojavallin kanssa melutaso alittaa Seepsulan nykyiselle toiminnalle asetetut ympäristöluvan melun raja-arvot. Mallinnuksen mukaan meluvallin suojausvaikutus ei muutu korkeuden kasvaessa tasosta +70 tasoon +90. Melumallinnuksen perusteella melusuojaukseen riittäisi matalampikin valli, eikä tasoon +120 täyttäminen vaikuta olevan ainakaan melun kannalta perusteltua. Vaikutusta Katriinantien melutasoon ei ole arvioitu. Raskaan liikenteen lisääntyminen aiheuttaa keskeisen Vantaan puolelle ulottuvan haitan ja lisää Katriinantien varren asukkaiden altistumista melulle. Myöskään tärinä- ja pölyvaikutusten arviointi ei varsinaisesti ulotu Katriinantien kuljetusreitille.

Terveys, elinolot ja viihtyvyys

Ympäristöhaittojen terveysvaikutuksia on arvioitu ensisijaisesti hankealueen lähiasukkaiden osalta. Arvioinnissa on todettu, että alkuvaiheessa, toiminnan sijoittuessa maanpinnan

08.09.2023

tasolle, häiriö on voimakkaimmillaan ja vähenee vallin rakentuessa. Arvioinnissa todetaan liikenteen melu- ja pölyvaikutusten alueen olevan laajempi kuin toimintojen välitön läheisyys. Huomioitavaa elinolojen ja viihtyvyyden kannalta on myös hankkeen kesto, joka on lyhimmillään 9 ja pisimmillään 24 vuotta, ja maisemavaikutuksista aiheutuva haitta pysyvä.

Yhteisvaikutukset

YVA-selostuksessa on arvioitu yhteisvaikutuksia erityisesti melun osalta yhdessä muiden Senkkerin alueen melua aiheuttavien toimintojen kanssa, mikä on luontevaa, kun nyt arvioitava hanke osaltaan estää melun leviämistä ympäristöön.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS